

KARTA KURSU

Nazwa	Historia filozofii (I rok I st. st.niestacj)	
Nazwa w j. ang.	History of philosophy	
Koordynator	Dr hab. Andrzej Ryk Prof. UP	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. Andrzej Ryk Prof. UP Dr Marta Krupska
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celami kursu są: przekazanie wiedzy z zakresu podstawowych pojęć, teorii i kierunków filozoficznych, rozwinięcie umiejętności wykorzystania refleksji filozoficznej do budowania własnej argumentacji, rozwijanie potrzeby świadomej analizy współczesnej kultury, cywilizacji, zjawisk i przemian zachodzących w obszarze edukacji i wychowania w odniesieniu do posiadanej wiedzy w zakresie najważniejszych kierunków filozofii i paradygmatów filozoficznego myślenia.

Warunki wstępne

Wiedza	brak
Umiejętności	brak
Kursy	brak

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	K_W01 – Student posiada wiedzę o przedmiocie filozofii i jej poszczególnych dziedzinach, zna podstawowe pojęcia filozoficzne.	P7U_W
	K_W02 – Student rozpoznaje podstawowe problemy i dylematy filozoficzne, potrafi rozpoznawać i identyfikować zagadnienia charakterystyczne dla poszczególnych okresów w dziejach filozofii.	P7U_W
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	K_U01 -Student potrafi korzystać z wiedzy na temat różnorodności filozoficznych pojęć i teorii oraz aksjologicznego horyzontu kultury ludzkiej, by przekazywać wartości humanistyczne. K_U02 – Student interpretuje różnice i podobieństwa między metodologią nauk przyrodniczych i humanistycznych oraz określa rolę i znaczenie humanistyki współcześnie.	P6U_U P6U_U
--	--	----------------

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K_K02 – wykazuje otwartość na problemy współczesnego świata, potrafi dokonać ich interpretacji w kategoriach podstawowych dla nauk humanistycznych. K_K03 - jest zdolny do pracy indywidualnej i grupowej w dialogu nad problematyką filozoficzną i etyczną.	P6U_K P6U_K

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	20											X
20												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy, dyskusja kierowana

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X				X	
W02								X				X	
U01								X				X	
U02								X				X	
K01								X					
K02								X					
...													

Kryteria oceny	Obecność (70%), aktywność, egzamin pisemny
----------------	--

Uwagi	Zajęcia prowadzone będą zdalnie lub stacjonarnie (w zależności od sytuacji epidemicznej)
-------	--

Treści merytoryczne:

<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot i działy filozofii. Geneza pojęcia filozofia.. Filozofia europejska a orientalna myśl filozoficzna. Działy filozofii. Omówienie przedmiotu i zakresu ontologii, epistemologii, aksjologii i antropologii filozoficznej. Podstawowe lektury filozoficzne 2. Początki filozofii filozofia przedsokratejska. Cywilizacyjne tło powstania filozofii greckiej. Przejście od mitu do filozofii w myśli Talesa z Miletu. Co to jest kosmologia? Istota pytania o arche na przykładzie poglądów Anaksymandra, Anaksymenesa, Empedoklesa, Anaksagorasa i Demokryta. Pierwsze ważne zagadnienia filozofii poznania; problem bytu i zmienności na przykładzie wariabilizmu Herklista oraz ontologicznych poglądów szkoły eleackiej. 3. Klasyczna filozofia grecka. Humanistyczna orientacja sofistyki. Relatywizm a absolutyzm etyczny. Intelktualizm etyczny Sokratesa i jego znaczenie dla późniejszych rozwiązań aksjologicznych. 4. Idealizm obiektywny na przykładzie teorii idei Platona. Omówienie metafory jaśkieni. Różnica pomiędzy poznaniem racjonalnym i zmysłowym. Teoria partycypacji. Metempsychoza. Podstawowe pojęcia metafizyki Arystotelesa. Teoria substancji i hylemorfizm. Arystotelejska koncepcja celowości; entelechia. Metafizyka a ontologia. 5. Chryścijaństwo a filozofia. Filozofia św Augustyna z Hippony. Mistyka: irracjonalizm a racjonalizm i empiryzm. Dowody na istnienie Boga – Św Tomasz z Akwinu. Spór o uniwersalia. 6. Nowożytny przełom w filozofii. Renesans w naukach filozoficznych na przykładzie poglądów i twórczości Montaigne, F. Bacona i N. Machiavellego. Filozofia Kartezjusza: sceptycyzm metodyczny, metoda, substancja duchowa i rozciągła; cogito i problem psychofizyczny. Monizm a pluralizm. Zagadnienie źródeł poznania na przykładzie kartezjanizmu. Aprioryzm a empiryzm w aspekcie metodologicznym i genetycznym. Aprioryzm, monizm i pluralizm na przykładzie poglądów Malebrancha, Spinozy i Leibniza 7. Empiryzm brytyjski Filozofia Johna Locke'a: znaczenie wprowadzenia pojęcia refleksji dla nowożytnej epistemologii i psychologii. Omówienie teorii własności. Krytyka natywizmu. Idealizm subiektywny i immaterializm na przykładzie poglądów G. Berkeley'a. Krytyka pojęcia przyczynowości i pojęcia substancji w filozofii D. Hume'a. Empiryzm genetyczny a sensualizm 8. Krytycyzm Kanta. Filozofia transcendentna. Odwrócenie porządku determinacji poznawczej. Rzeczywistość noumenalna i fenomenalna. Sądy syntetyczne a priori. Teoria etyczna Kanta. Imperatyw kategoryczny jako przykład maksymy etyki autonomicznej. Heglianism. 9. Filozofia życia na przykładzie nietscheizmu. Relatywizm w filozofii Nietzschego. Idea przewartościowania wszystkich wartości. Koncepcja nadczłowieka 10. Egzystencjalizm i fenomenologia. Filozofia dialogu.
--

Wykaz literatury podstawowej

Władysław Tatarkiewicz, Historia filozofii t. I-III, PWN, Warszawa 2010.
Historia filozofii. Wybór tekstów, red. K. Kaszyński, Zachodnie Centrum Organizacji, Zielona Góra 1998.
Platon, Uczta, PWN, Warszawa 1958,
Kartezjusz, Rozprawa o metodzie, Zielona Sowa, Warszawa 2006.

Wykaz literatury uzupełniającej

E. Coreth, Filozofia XX wieku, Antyk, Kęty 2004.
Jostein Gaardner, Świat Zofii, Santorski, Warszawa 1995.
S. Blackburn, Oksfordzki Słownik Filozoficzny, Książka i Wiedza, Warszawa 1994, 2004.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	25
Ogółem bilans czasu pracy		60
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2